

## Αποσβέσεις & φορολογία: από ανταγωνιστικό μειονέκτημα σε πλεονέκτημα για τις επενδύσεις στην Ελλάδα

Η Ελληνική Κυβέρνηση πρόσφατα αποφάσισε μικρή μείωση των συντελεστών σε επιχειρηματικά κέρδη και διανεμόμενα μερίσματα. Οι αλλαγές αυτές -αν και καλοδεχούμενες- δεν μειώνουν στο βαθμό που απαιτείται την υπερφορολόγηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας στη χώρα μας. Ειδικά σε ό,τι αφορά τα διανεμόμενα μερίσματα, μετά τον συνυπολογισμό της ειδικής εισφοράς και των ασφαλιστικών εισφορών σε μερίσματα που διανέμονται σε μέλη της διοίκησης, η συνολική επιβάρυνση που επιφυλάσσει η Ελλάδα στις επιχειρήσεις παραμένει η υψηλότερη στην Ε.Ε..

Επιπλέον, αναμένεται το προσεχές διάστημα να κατατεθεί στη Βουλή το νομοσχέδιο για τα κίνητρα που θα προσφέρονται σε στρατηγικές και εμβληματικές επενδύσεις. Μολονότι σε αυτό υιοθετούνται πάγιες προτάσεις του ΣΕΒ σε σχέση με την πρόβλεψη υπεραποσβέσεων και επιταχυνόμενων αποσβέσεων, πρέπει να γίνουν ακόμη πιο τολμηρά βήματα. Αυτό είναι απολύτως αναγκαίο να συμβεί λόγω του τεράστιου επενδυτικού κενού που εξακολουθεί να υφίσταται στη χώρα μας και βεβαίως του σημαντικού επενδυτικού ανταγωνισμού που υπάρχει μεταξύ Ελλάδας και υπόλοιπων χωρών στην ευρύτερη περιοχή για την προσέλκυση Ελληνικών και Ξένων Άμεσων Επενδύσεων. Σε αυτό το πλαίσιο, επιβάλλεται να αλλάξουμε επιτέλους σελίδα σε ό,τι αφορά στο φορολογικό χειρισμό των αποσβέσεων και να συγκλίνουμε ως χώρα με τα κίνητρα που χρησιμοποιούν οι υπόλοιπες Ευρωπαϊκές χώρες.

Οι σχετικές πρωτοβουλίες έχουν ιδιαίτερα μεγάλη σημασία, ειδικά σε ό,τι αφορά τις παραγωγικές επενδύσεις που έχει ανάγκη η Ελληνική οικονομία, γιατί βελτιώνουν το πλαίσιο που διέπει τον φορολογικό χειρισμό των αποσβέσεων στη χώρα μας. Αυτό, τα τελευταία χρόνια έχει εξελιχθεί με τρόπο που επιβαρύνει σημαντικά την ανταγωνιστικότητα των ελληνικών επιχειρήσεων και ειδικά τη βιομηχανία, που επενδύει με συστηματικό τρόπο.

Συγκεκριμένα, η Ελλάδα έχει καταλήξει να είναι η μόνη χώρα της Ε.Ε. που ταυτόχρονα α) προβλέπει ένα πολύ περιορισμένο χρονικό περιθώριο (5 έτη) μέσα στο οποίο μπορεί να γίνει συμψηφισμός ζημιών με μελλοντικά κέρδη και β) περιορίζει τόσο αυστηρά τη δυνατότητα προσαρμογής των φορολογικών αποσβέσεων στην ωφέλιμη ζωή του παγίου. Ο συνδυασμός αυτών των χαρακτηριστικών του πλαισίου πλήττει ειδικά τις επιχειρήσεις που επενδύουν συστηματικά σε καινοτόμο εξοπλισμό ή που επενδύουν σε πάγια με μακρύ χρόνο απόδοσης. Κατά συνέπεια υπονομεύεται η αύξηση των επενδύσεων στη βιομηχανία και τη μεταποίηση, που αποτελεί το 9% του ΑΕΠ και ο εθνικός στόχος που έχει θέσει η κυβέρνηση κατόπιν πίεσης του ΣΕΒ και άλλων βιομηχανικών οργανώσεων είναι το μερίδιο αυτό να φτάσει στο 12% τα επόμενα χρόνια όταν υπερβαίνει το 15% στην υπόλοιπη Ευρώπη.

Συνεπώς, για να έχουν το μέγιστο θετικό αποτέλεσμα στην ενίσχυση της επενδυτικής δραστηριότητας στη χώρα μας, προτείνονται τα ακόλουθα μέτρα βελτίωσης του πλαισίου αποσβέσεων:

- Να αυξηθεί ο επιτρεπόμενος χρόνος μεταφοράς ζημιών τουλάχιστον στη 10ετία, και ιδανικά χωρίς χρονικό περιορισμό, όπως προβλέπει η πρόταση Οδηγίας για τη Κοινή Εταιρική Βάση Φορολογίας ([CCTB - Common Corporate Tax Base](#)) αλλά και ήδη συμβαίνει στις περισσότερες χώρες της Ε.Ε..
- Να υπάρχει η δυνατότητα προσαρμογής των φορολογικών συντελεστών και κυρίως η δυνατότητα επιλογής ανάμεσα σε φορολογικούς συντελεστές και λογιστικούς (IFRS), όταν είναι δυνατό να αποδειχθεί έγκυρα και από τρίτους (π.χ. κατασκευαστές) η ωφέλιμη ζωή του παγίου, όπως ήδη προβλέπει η πρόταση Οδηγίας για τη CCTB.
- Να υπάρχει δικαίωμα επιλογής ως προς τη δυνατότητα σταθερής ή μεταβλητής μεθόδου αποσβέσεων (αύξουσα ή φθίνουσα μέθοδος).

*Συντονισμός έκδοσης από τον Τομέα Βιομηχανίας, Αναπτυξιακών Πολιτικών & Δικτύων, την Επιτροπή Φορολογικών και τον Τομέα Μακροοικονομικής Ανάλυσης και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων του ΣΕΒ. Αξιοποιήθηκαν στοιχεία που παράχθηκαν στο πλαίσιο του έργου «Μηχανισμός παρακολούθησης των αλλαγών και υποστήριξης των δράσεων ανάπτυξης και προσαρμοστικότητας της βιομηχανίας», το οποίο συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την ΕΕ (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) μέσω του ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία».*

### Πληροφορίες

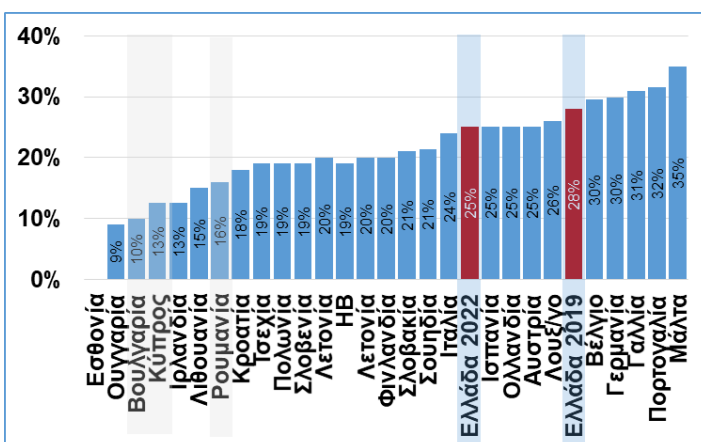
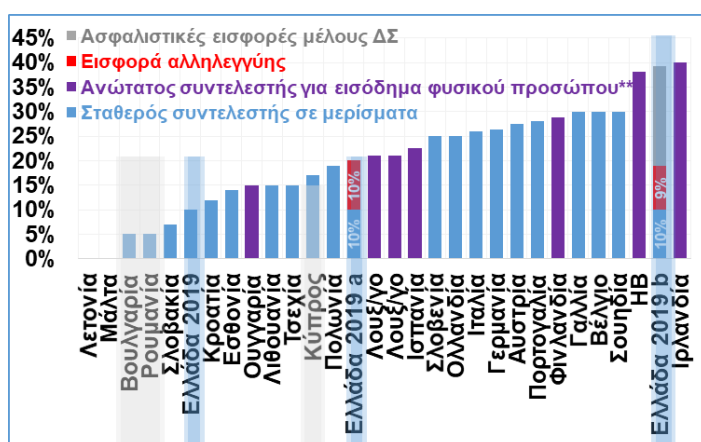
E: [economics@sev.org.gr](mailto:economics@sev.org.gr) | T: +30 211 5006 165

Οι απόψεις στην παρούσα έκθεση είναι των συγγραφέων και όχι απαραίτητα του ΣΕΒ. Ο ΣΕΒ δεν φέρει καμία ευθύνη για την ακρίβεια ή την πληρότητα των πληροφοριών που περιλαμβάνει η έκθεση.



## Το φορολογικό σύστημα της Ελλάδας: αντικίνητρα στις επενδύσεις πέρα από τους συντελεστές

Είναι πλέον με σαφήνεια τεκμηριωμένο πως η Ελλάδα έχει από τους υψηλότερους ή και τους υψηλότερους, φορολογικούς συντελεστές στην Ε.Ε. στις περισσότερες περιπτώσεις ([Special Report υπερφορολόγηση 2/5/2018](#)). Από το 2019 η φορολογική επιβάρυνση στα επιχειρηματικά κέρδη και, κυρίως, τα διανεμόμενα μερίσματα διαμορφώνεται σε πιο ανταγωνιστικά επίπεδα. Όμως, αυτή η εξέλιξη αφορά σε μεγαλύτερο βαθμό τους μικρο-μετόχους καθώς για πιο μεγάλους επενδυτές προστίθενται πάντα η ειδική εισφορά καθώς και τις ασφαλιστικές εισφορές που βαρύνουν μετόχους εφόσον αυτοί συμμετέχουν και στην διοίκηση της επιχείρησης (**Δ1 & Δ2**), και που δυνητικά αυξάνουν την επιβάρυνση σταθερά σε υψηλά, σε σύγκριση με τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες, επίπεδα.



### Δ1. Φόροι και εισφορές σε διανεμόμενα μερίσματα.

(Taxes in Europe Database TEDB European Commission, 3/2018. Σημ. Στη Γαλλία εφαρμόζεται ασφαλιστικές εισφορές όταν αποδεικνύεται υποκατάσταση μισθωτής αμοιβής με μερίσματα αλλά δεν καταγράφεται γιατί δεν είναι αυτόματη η επιβολή όπως στην Ελλάδα. Ελλάδα 2019 10%, χωρίς ασφαλιστικές εισφορές μέλους ΔΣ και ειδική εισφορά. Ελλάδα 2019 a με ειδική εισφορά 10% και Ελλάδα 2019 b με ειδική εισφορά 9% και ασφαλιστικές εισφορές 20,03%.)

### Δ2. Φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων.

(Taxes in Europe Database TEDB European Commission, 3/2018) Εσθονία και Λετονία πλέον φορολογούν μόνο τα κέρδη που διανέμονται

Όμως, το φορολογικό πλαίσιο μιας χώρας δεν αποτελείται μόνο από τους φορολογικούς συντελεστές. Φυσικά υπάρχουν πάντα σημαντικά ζητήματα όπως η σταθερότητα του φορολογικού συστήματος, των συντελεστών αλλά και των πρακτικών σύμφωνα με τις οποίες διενεργούνται οι φορολογικοί έλεγχοι – ζητήματα στα οποία η Ελλάδα εμφανίζει ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που συνεχίζουν να δημιουργούν προκλήσεις για το επιχειρηματικό περιβάλλον. Αυτό επιβεβαιώνει, ενδεικτικά, και [πρόσφατη επικαιροποίηση έρευνας των ΟΟΣΑ-ΑΝΤ](#) που αναδεικνύει τη ζημιά που προκαλεί στην οικονομική δραστηριότητα η φορολογική αβεβαιότητα.

Το παρόν επικεντρώνεται σε μια σημαντική παράμετρο του φορολογικού συστήματος που δεν έχει εξεταστεί με τη δέουσα προσοχή στην Ελλάδα. Αυτή είναι το πλαίσιο πραγματοποίησης των αποσβέσεων. Σχετικά, τα τελευταία χρόνια των προγραμμάτων προσαρμογής έχουν υπάρξει σημαντικές αλλαγές στο πλαίσιο που τις διέπει, με αποτέλεσμα ότι πλέον υπάρχει ελάχιστη ευελιξία προσαρμογής των φορολογικών αποσβέσεων στην ωφέλιμη ζωή του παγίου.

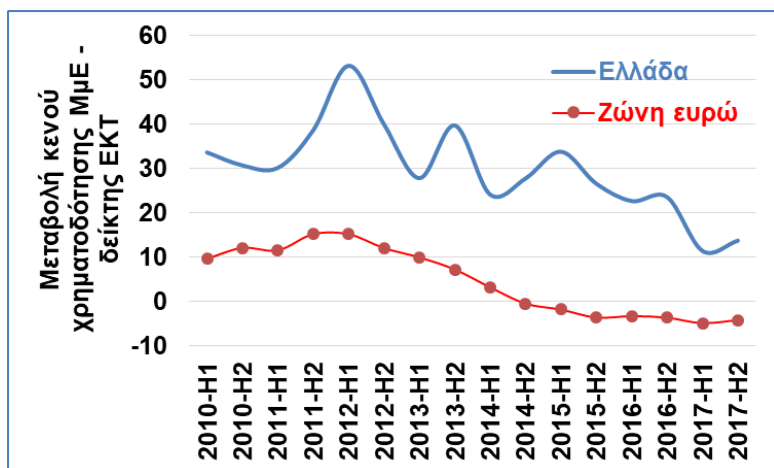


Τα τελευταία χρόνια των προγραμμάτων προσαρμογής έχουν υπάρξει σημαντικές αλλαγές στο πλαίσιο που διέπει τις αποσβέσεις. Ως αποτέλεσμα αυτών σήμερα η Ελλάδα έχει ένα από τα δυσμενέστερα για τις επιχειρήσεις πλαίσια αποσβέσεων στην Ε.Ε..

Το αποτέλεσμα είναι ότι για πολλές επιχειρήσεις το πλαίσιο που πλέον διέπει τις αποσβέσεις δημιουργεί ένα σαφές και σημαντικό ανταγωνιστικό μειονέκτημα σε σύγκριση με τις επιχειρήσεις κρατών μελών της Ε.Ε., αλλά και εκτός αυτής.

Η κατάσταση αυτή αποτελεί αντικίνητρο στις επενδύσεις που πρέπει να αρθεί με ζυγισμένες και στοχευμένες παρεμβάσεις.

Το αντικίνητρο αυτό προστίθεται στους παράγοντες που πλήττουν τη ρευστότητα των παραγωγικών ελληνικών επιχειρήσεων, την ώρα που επιπλέον η Ελλάδα αποτελεί (κατά τη [βάση δεδομένων TEDB](#) της Ευρ. Επιτροπής) τη μόνη χώρα της Ε.Ε. που υποχρεώνει σε ετήσια προκαταβολή φόρου χωρίς μάλιστα να δίνεται η δυνατότητα επιλογής εναλλακτικής (όπως στη Ρουμανία, τη μόνη άλλη χώρα με ετήσια προκαταβολή). Οι οφειλές του κράτους προς τις επιχειρήσεις παρά τη μείωση σε σχέση με το 2016 παραμένουν υψηλές και η πρόσβαση σε χρηματοδότηση του ελληνικού ιδιωτικού τομέα παραμένει η πλέον δυσμενής στη ζώνη του ευρώ για 8<sup>ο</sup> συνεχιζόμενο έτος (**Δ3**).



**Δ3.** Αξιολόγηση κενού χρηματοδότησης ΜμΕ – μεταβολή. Θετική τιμή = ενίσχυση διαφοράς ζήτησης και προσφοράς εξωτερικής χρηματοδότησης, αρνητική τιμή = υποχώρηση του κενού (*SAFE Survey on Access to Finance of Enterprises. ECB. H2 2017*)



## Αποσβέσεις: τι ισχύει στην Ελλάδα και τα άλλα κράτη μέλη της Ε.Ε.

Οι αποσβέσεις είναι ένας παράγοντας ιδιαίτερα σημαντικός που καθορίζει το βαθμό στον οποίο η πραγματοποίηση επενδύσεων είναι ελκυστική επιλογή ειδικά στη βιομηχανία και τις επιχειρήσεις που υλοποιούν παραγωγικές επιχειρήσεις. Η δυνατότητα προσαρμογής των φορολογικών αποσβέσεων στην πραγματική ωφέλιμη ζωή ενός παγίου είναι κρίσιμος παράγοντας για την προάσπιση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων αυτών σε μια χώρα και η απουσία αυτής της δυνατότητας μπορεί να εξελιχθεί σε σημαντικό αντικίνητρο.

Μάλιστα, οι αποσβέσεις είναι ιδιαίτερα κρίσιμη παράμετρος για επιχειρήσεις και ειδικά για τις βιομηχανίες που επενδύουν συνεχώς, καθώς απελευθερώνει ρευστότητα η οποία επιτρέπει τη συντήρηση ενός εντατικού ρυθμού επενδύσεων. Είναι μάλιστα αξιοσημείωτο ότι κατά την περίοδο αυτή γίνεται ουσιαστικά αναβολή της πληρωμής φόρου, καθώς η κερδοφορία που έπεται της περιόδου απόσβεσης οδηγεί σε καταβολή φόρου. Έτσι, ένα εύλογο σχετικό πλαίσιο δεν οδηγεί σε απώλεια εσόδων για το κράτος καθώς τα πραγματικά κέρδη τελικά φορολογούνται.

---

## Η δυνατότητα προσαρμογής των φορολογικών αποσβέσεων στην πραγματική ωφέλιμη ζωή ενός παγίου είναι κρίσιμος παράγοντας για την προάσπιση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων.

---

Αλλά και για όλες τις άλλες επιχειρήσεις, πέρα από τις βιομηχανίες που επενδύουν εντατικά, η δυνατότητα φορολογικής απόσβεσης σύμφωνα με την ωφέλιμη ζωή του παγίου απελευθερώνει ρευστότητα την οποία μπορούν να επανεπενδύσουν άμεσα, οικοδομώντας και συντηρώντας το ανταγωνιστικό τους πλεονέκτημα.

Αντίθετα, όταν δεν υπάρχει αυτή η δυνατότητα και οι φορολογικές αποσβέσεις δεν προσεγγίζουν την εξέλιξη της ωφέλιμης ζωής της επένδυσης τελικά η επιχείρηση που έχει επενδύσει στην απόκτηση του παγίου πληρώνει φόρο για κέρδη που δεν είναι πραγματικά. Αυτό μπορεί να συμβεί για παράδειγμα όταν ο εξοπλισμός απαξιώνεται οικονομικά ταχύτερα από ό,τι επιτρέπεται να αποσβεστεί φορολογικά ή ακόμα και όταν η απόσβεση έχει ολοκληρωθεί πριν αρχίσει να αποδίδει η επένδυση και δεν υπάρχει δυνατότητα μεταφοράς των ζημιών για συμφηφισμό με τα κέρδη που εμφανίζονται όταν η επένδυση αρχίζει να αποδίδει.

Στην περίπτωση αυτή τα χαρακτηριστικά των επιτρεπόμενων φορολογικών αποσβέσεων καταλήγουν να είναι αντικίνητρο, κατά περίπτωση μοιραίο, για επιχειρήσεις που ανταγωνίζονται εντός της Ενιαίας Αγοράς με επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε χώρες στις οποίες το φορολογικό σύστημα δεν εισάγει αντίστοιχα επενδυτικά αντικίνητρα.

Καθώς πολλά πάγια, μηχανολογικού εξοπλισμού και μη, έχουν διαφορετικά οικονομικά χαρακτηριστικά, είναι εύλογο ένα φορολογικό σύστημα να επιτρέπει κάποια ευελιξία στις επιχειρήσεις ως προς την επιλογή του τρόπου και του συντελεστή απόσβεσης. Έτσι, η επιχείρηση μπορεί να επιλέξει μια μορφή φορολογικής απόσβεσης που ταιριάζει στα χαρακτηριστικά που έχει η επένδυση της.



Στην Ελλάδα, εν μέσω κρίσης, το καθεστώς αποσβέσεων για μηχανολογικό εξοπλισμό έγινε δυσμενέστερο, καθώς από τον Ιανουάριο 2013 έχει καταργηθεί καταρχήν η δυνατότητα επιλογής ανάμεσα στη γραμμική απόσβεση (σταθερή μέθοδο απόσβεσης) και τη μέθοδο της φθίνουσας απόσβεσης μέσω του Ν4110/2013 Άρθρο 3, και η απόσβεση γίνεται με συντελεστή 10%. Η αλλαγή αυτή επιβεβαιώθηκε με τον εν ισχύ Ν4172/2013 τον Ιούλιο του 2013. Έτσι, ενώ προ του 2013 μια βιομηχανία μπορούσε να αποσβέσει τον εξοπλισμό της από 4 έως 10 χρόνια, προσαρμόζοντας το χρόνο στην οικονομική πραγματικότητα της επένδυσής της, μετά το 2013 τον αποσβένει υποχρωτικά σε 10 χρόνια. Αλλά και αντίστροφα, στην περίπτωση που εξοπλισμός δεν αποδίδει αμέσως και καθυστερεί ο κύκλος λογιστικής απόσβεσης του παγίου, οι Ελληνικές επιχειρήσεις δεν έχουν τη δυνατότητα επιμήκυνσης της περιόδου απόσβεσης πέρα από τα 10 έτη ή τον συμψηφισμό ζημιών με μελλοντικά κέρδη μετά από 5 χρόνια (Άρθρο 27 Ν4172/2013).

Σημαντικό στοιχείο εδώ είναι η έλλειψη επιλογής. Δεν είναι τυχαίο ότι η πρόταση οδηγίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την [Κοινή Εταιρική Φορολογική Βαση \(CCTB\)](#) προβλέπει ρητά τη δυνατότητα επιλογής συντελεστή απόσβεσης με βάση την ωφέλιμη ζωή του παγίου.

---

Η πρόταση οδηγίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Κοινή Εταιρική Φορολογική Βαση (CCTB) προβλέπει ρητά τη δυνατότητα επιλογής συντελεστή απόσβεσης με βάση την ωφέλιμη ζωή του παγίου.

---

Μια εξέταση του πλαισίου στα άλλα κράτη μέλη της Ε.Ε., πέρα από την εμφανή ποικιλία συστημάτων και συντελεστών, αναδεικνύει ότι μόνο άλλες 4 χώρες (Κύπρος, Ουγγαρία, Κροατία και Σλοβακία για κινητά πάγια) έχουν ως μοναδική επιλογή τη γραμμική μέθοδο απόσβεσης και ταυτόχρονα περιορίζουν στα 5 έτη τη δυνατότητα συμψηφισμού ζημιών με μελλοντικά κέρδη (Δ4). Αλλά όλες αυτές οι χώρες είχαν και έχουν, πολύ χαμηλότερο συντελεστή στα κέρδη των επιχειρήσεων, αλλά και στα διανεμόμενα μερίσματα αν προστεθούν οι ειδικές και ασφαλιστικές εισφορές, σε σύγκριση με την Ελλάδα (Δ1 & Δ2).

Σε ό,τι αφορά τις υπόλοιπες χώρες αυτές είτε προσφέρουν τη δυνατότητα επιλογής ανάμεσα στη γραμμική μέθοδο ή μια μεταβλητή (συνήθως τη φθίνουσα) μέθοδο, εισάγωντας έτσι ένα ικανό βαθμό ευελιξίας προσαρμογής των φορολογικών αποσβέσεων στην ωφέλιμη ζωή του παγίου, ή κάποια άλλη εναλλακτική μέθοδο. Αυτή η άλλη μέθοδος στην πράξη επιτρέπει συνήθως την επίμαχη επιθυμητή προσαρμογή των φορολογικών αποσβέσεων στην ωφέλιμη ζωή του παγίου εφόσον η επιχείρηση το επιλέξει ή μπορεί να το αποδείξει.



Πλαίσιο αποσβέσεων για λοιπά πάγια (πχ μηχανήματα)						Loss carry forward	Loss carry backward
	Γραμμική μέθοδος	Φθίνουσα μέθοδος	Άλλη μέθοδος	Έτη	Τυπικό %	Έτη	Έτη
Ελλάδα	√			10	10,0%	5	
Κύπρος	√			5	20,0%	5	
Κροατία	√			4	25,0%	5	
Ουγγαρία	√			3,03	33,0%	5	
Βουλγαρία			√	4	30,0%	5	
Φινλανδία		√			25,0%	10	
Ιταλία	√			20	5,0%	∞	
Αυστρία	√			10	10,0%	∞	
Γαλλία	√			10	10,0%	∞	
Ιρλανδία	√			8	12,5%	∞	
Μάλτα	√			5	20,0%	∞	
Σλοβενία	√			5	20,0%	∞	
Βέλγιο	√			Λογ. αξία παγίου		∞	
Γερμανία	√			Λογ. αξία παγίου		∞	
Δανία		√			15,0%	∞	
ΗΒ			Capital allowance		18,0%	∞	
Σλοβακία	√	√		8	12,5%	4	
Τσεχία	√	√		10		5	
Πορτογαλία	√		√	4	25,0%	5	12(SME)
Πολωνία	√	√	√	4	25,0%	5	
Ολλανδία	√	√	√	5	20,0%	9	-1
Λουξεμβούργο	√	√		14	7,0%	17	
Σουηδία	√	√		5	20,0%	∞	
Ισπανία	√	√	√	8	12,0%	∞	
Λιθουανία	√	√	√	3	33,0%	∞	
Λετονία	Φορολογούνται μόνο κέρδη που διανέμονται (χρήση IAS)					*	
Εσθονία	Φορολογούνται μόνο κέρδη που διανέμονται (χρήση IAS)					N/A	

**Δ4.** Πλαίσιο αποσβέσεων λοιπόν παγίων και δυνατότητα μεταφοράς ζημιών και συμψηφισμός αυτών με μελλοντικά κέρδη. ∞ = **χωρίς χρονικό περιορισμό**. (Taxes in Europe Database TEDB European Commission, 9/2018, επεξεργασία ΣΕΒ. Ελληνική νομοθεσία Ν4172/13, Άρθρο 24&27 όπως ισχύει). \* Περιορισμός στη χρήση του 15% των ζημιών για συμψηφισμό έως και 50% στο φόρο που αναλογεί στα κέρδη που διανέμονται για 5 χρόνια.



Κινητά πάγια (πχ οχήματα, εξοπλισμός εργασίας)						Loss carry forward	Loss carry backward
	Γραμμική μέθοδος	Φθίνουσα μέθοδος	Άλλη μέθοδος	Έτη	Τυπικό %	Έτη	Έτη
Ελλάδα	✓			10	10,0%	5	
Σλοβακία	✓			5	20,0%	4	
Κύπρος	✓			5	20,0%	5	
Κροατία	✓			4	25,0%	5	
Ουγγαρία	✓				14,5%	5	
Βουλγαρία			✓	7	15,0%	5	
Φινλανδία		✓			25,0%	10	
Αυστρία	✓			8	12,5%	∞	
Βέλγιο	✓				10,0%	∞	
Γαλλία	✓			5	20,0%	∞	
Ιρλανδία	✓			8	12,5%	∞	
Ιταλία	✓				9,0%	∞	
Μάλτα	✓			10	10,0%	∞	
Σλοβενία	✓			5	20,0%	∞	
Δανία			✓	1	25,0%	∞	
ΗΒ			Capital allowance		18,0%	∞	
Τσεχία	✓	✓		5		5	
Πορτογαλία	✓	✓	✓	3	33,4%	5	12(SME)
Πολωνία	✓	✓	✓	3	33,3%	5	
Ολλανδία	✓	✓	✓	5	20,0%	9	-1
Λουξεμβούργο	✓	✓		20	5,0%	17	
Σουηδία	✓	✓		5	20,0%	∞	
Γερμανία	✓		✓	Λογ. αξία παγίου		∞	
Ισπανία	✓	✓	✓	10	10,0%	∞	
Λιθουανία	✓	✓	✓	5	25,0%	∞	
Λετονία	Φορολογούνται μόνο κέρδη που διανέμονται (χρήση IAS)					*	
Εσθονία	Φορολογούνται μόνο κέρδη που διανέμονται (χρήση IAS)					N/A	

**Δ5. Πλαίσιο αποσβέσεων κινητών παγίων και δυνατότητα μεταφοράς ζημιών και συμψηφισμός αυτών με μελλοντικά κέρδη.** ∞ = χωρίς χρονικό περιορισμό. (Taxes in Europe Database TEDB European Commission, 9/2018, επεξεργασία ΣΕΒ. Ελληνική νομοθεσία Ν4172/13, Άρθρο 24&27 όπως ισχύει). \* Περιορισμός στη χρήση του 15% των ζημιών για συμψηφισμό έως και 50% στο φόρο που αναλογεί στα κέρδη που διανέμονται για 5 χρόνια.



Μάλιστα, μόνο 4 από τις υπόλοιπες χώρες (Τσεχία, Πορτογαλία, Πολωνία και Σλοβακία για πάγια όπως μηχανήματα) που προσφέρουν δυνατότητα επιλογής μεθόδου προσφέρουν και δυνατότητα συμψηφισμού ζημιών με μελλοντικά κέρδη για 5 ή λιγότερα χρόνια. Όλες οι άλλες χώρες προσφέρουν τη σχετική δυνατότητα χωρίς χρονικούς περιορισμούς. Έτσι, επιτρέπουν τη μεταφορά των ζημιών που ενδέχεται να προκύψουν από τη μη αντιστοίχιση φορολογικών αποσβέσεων με την ωφέλιμη ζωή του παγίου και τον συμψηφισμό τους με μελλοντικά κέρδη, εφόσον παρά την ήδη αυξημένη ευελιξία που προσφέρουν προκύψει σχετική ανάγκη. Εναλλακτικά, ένας μικρός αλλά αυξανόμενος αριθμός χωρών παρακάμπτει εντελώς το ζήτημα αυτό καθώς πλέον φορολογούν μόνο τα διανεμόμενα κέρδη.

Πέρα από τους τυπικούς συντελεστές, οι οποίοι μάλιστα διαφέρουν συχνά όταν δίνεται η δυνατότητα επιλογής γραμμικής ή μεταβλητής μεθόδου αποσβέσεων, πολλές χώρες προσφέρουν επιπλέον ή άλλου τρόπου ασφαλιστικές δεικλίδες. Κάποιες χώρες μάλιστα, όπως η Γερμανία και το Βέλγιο βασίζονται εξαρχής στην εξέλιξη της λογιστικής αξίας του παγίου και την ωφέλιμη για την επιχείρηση ζωή αυτού.

Αντίστοιχη είναι η εικόνα στην περίπτωση των αποσβέσεων κινητών παγίων (Δ5). Παρατηρούμε ιδιαίτερα το ενδεικτικό παράδειγμα της Γερμανίας, χώρα γνωστή για την ισχυρή της βιομηχανική βάση, που σαφώς προκρίνει την απόσβεση σύμφωνα με τους ρυθμούς απόσβεσης της λογιστικής αξίας του παγίου.

---

Καθώς πολλά πάγια, μηχανολογικού εξοπλισμού και μη, έχουν διαφορετικά χαρακτηριστικά οικονομικών αποσβέσεων, είναι εύλογο ένα φορολογικό σύστημα να επιτρέπει κάποια ευελιξία στις επιχειρήσεις ως προς την επιλογή του τρόπου και του συντελεστή απόσβεσης.

---

Με δεδομένα τα παραπάνω δεν αποτελεί σύμπτωση ότι με το πλαίσιο αποσβέσεων, τους συντελεστές και το χρονικό περιθώριο συμψηφισμού ζημιών με μελλοντικά κέρδη που θέσπισε ο Ν4172/2013 πλέον αναφέρεται από πολλές επιχειρήσεις ότι το πλαίσιο αποσβέσεων στην Ελλάδα αποτελεί για αυτές ένα υπαρκτό και σοβαρό ανταγωνιστικό μειονέκτημα.

Αυτό δεν ισχύει μόνο για τις βιομηχανίες που επενδύουν εντατικά αλλά και άλλες επιχειρήσεις που επενδύουν σε ακριβό εξοπλισμό που ενσωματώνει τελευταίες τεχνολογίες και συνεπώς στοχεύει στη συντήρηση ενός ισχυρού ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος που βασίζεται στη συνεχή επένδυση σε εξοπλισμό αιχμής νωρίτερα από τον ανταγωνισμό. Αυτές επισημαίνουν πως, ενδεικτικά, οι Ευρωπαίοι ανταγωνιστές έχουν τη δυνατότητα να ανανεώσουν ταχύτερα τον εξοπλισμό τους όχι μόνο λόγω του συνολικά ευνοϊκού πλαισίου για επενδύσεις στις χώρες τους, αλλά και λόγω του πολύ πιο ευνοϊκού καθεστώτος αποσβέσεων που απολαμβάνουν.





Το Ελληνικό πλαίσιο αποσβέσεων δεν έχει τη δυνατότητα να προσαρμοστεί στην πραγματικότητα αρκετών περιπτώσεων επενδυτικών αγαθών. Αυτά συχνά έχουν διαφορετικά μεταξύ τους χαρακτηριστικά ωφέλιμης ζωής και με το υφιστάμενο πλαίσιο αντιμετωπίζουν ένα σοβαρό φορολογικό αντικίνητρο.

Η ίδια εικόνα υπάρχει και σε ό,τι αφορά τον χειρισμό των αποσβέσεων σε άυλα πάγια ή εξοπλισμό ΤΠΕ. Εδώ είναι ακόμα πιο σαφής η προσπάθεια των άλλων κρατών μελών να εισαγάγουν είτε μια ευελιξία, η οποία να επιτρέπει την προσαρμογή των φορολογικών αποσβέσεων στην πραγματική διάρκεια ζωής του παγίου, είτε να χειριστούν τις συχνά ετερογενείς περιπτώσεις με την γενική πρόκριση ψηλότερων συντελεστών. Αυτοί αντανακλούν από την μια πλευρά την ταχύτερη απαξίωση λόγω τεχνολογικής εξέλιξης αλλά έχουν συχνά και την τάση να νομοθετούνται επειδή το κράτος επιθυμεί να προσφέρει κίνητρα για τις σχετικές επενδύσεις.

## Προτάσεις

Με δεδομένα τα προαναφερόμενα και λαμβάνοντας υπόψη ότι με το υπό συζήτηση Νομοσχέδιο περί στρατηγικών επενδύσεων η Πολιτεία έχει αναγνωρίσει την κομβική σημασία που καταλαμβάνει το πλαίσιο που διέπει τις αποσβέσεις ο ΣΕΒ, προτείνει επιπλέον:

- Να αυξηθεί ο επιτρεπόμενος χρόνος μεταφοράς ζημιών τουλάχιστον στη 10ετία και ιδανικά χωρίς χρονικό περιορισμό, όπως προβλέπει η πρόταση Οδηγίας για τη CCTB αλλά και ήδη συμβαίνει στις περισσότερες χώρες της Ε.Ε..
- Να υπάρχει η δυνατότητα προσαρμογής των φορολογικών συντελεστών και κυρίως η δυνατότητα επιλογής ανάμεσα σε φορολογικούς συντελεστές και λογιστικούς (IFRS), όταν είναι δυνατό να αποδειχθεί έγκυρα και από τρίτους (π.χ. κατασκευαστές) η ωφέλιμη ζωή του παγίου και όπως ήδη προβλέπει η πρόταση Οδηγίας για τη CCTB.
- Να υπάρχει δικαίωμα επιλογής δυνατότητα σταθερής ή μεταβλητής μεθόδου αποσβέσεων (αύξουσα ή φθίνουσα μέθοδος).

*Συντονισμός έκδοσης από τον Τομέα Βιομηχανίας, Αναπτυξιακών Πολιτικών & Δικτύων, την Επιτροπή Φορολογικών και τον Τομέα Μακροοικονομικής Ανάλυσης και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων του ΣΕΒ. Αξιοποιήθηκαν στοιχεία που παράχθηκαν στο πλαίσιο του έργου «Μηχανισμός παρακολούθησης των αλλαγών και υποστήριξης των δράσεων ανάπτυξης και προσαρμοστικότητας της βιομηχανίας», το οποίο συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την ΕΕ (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) μέσω του ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία».*





## Οικονομικά μεγέθη μελών ΣΕΒ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ  
**€325** δισ.  
69% συνόλου\*



ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ  
**€61** δισ.  
51% συνόλου\*



ΠΩΛΗΣΕΙΣ  
**€66** δισ.  
46% συνόλου\*



ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ ΚΕΡΔΗ  
**€4,0** δισ.\*\*  
41% συνόλου\*\*



ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ  
**197.000**  
10% συνόλου ασφαλισμένων στον ΕΦΚΑ



ΜΙΣΘΟΙ  
**€4,9** δισ.  
18% συνόλου\*\*\*



ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ  
**€2,1** δισ.  
23% συνόλου\*\*\*



ΦΟΡΟΣ ΕΠΙ ΚΕΡΔΩΝ  
**€1,1** δισ.  
27% συνόλου\*\*\*\*



\* 21.075 δημοσιευμένοι ισολογισμοί χρήσης 2017 που περιλαμβάνονται στη βάση της ICAP

\*\* σύνολο κερδών κερδοφόρων επιχειρήσεων

\*\*\* % επί του συνόλου τακτικών αποδοχών (χωρίς bonus και υπερωρίες)/ασφαλιστικών εισφορών ασφαλισμένων στον ΕΦΚΑ

\*\*\*\* % επί του συνόλου εσόδων από φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων

## Όραμα

Οραματιζόμαστε την Ελλάδα ως τη χώρα, που κάθε πολίτης του κόσμου θα θέλει και θα μπορεί να επισκεφθεί, να ζήσει και να επενδύσει.

Οραματιζόμαστε μια ανοιχτή, κοινωνικά υπεύθυνη και οικονομικά φιλελεύθερη χώρα-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που προτάσσει την ισχυρή ανάπτυξη ως παράγοντα κοινωνικής συνοχής. Θέλουμε μια Ελλάδα δυναμικό κέντρο της ευρωπαϊκής περιφέρειας, με στέρεους θεσμούς, ελκυστικό κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον, που προάγει τις εξαγωγές, την καινοτόμο επιχειρηματικότητα, την παραγωγή και τις ποιοτικές υπηρεσίες, τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη γνώση, τη συνοχή, τις ίσες ευκαιρίες και το κράτος δικαίου.

## Αποστολή

### Ηγεσία & Γνώση

Ο ΣΕΒ διαδραματίζει ηγετικό ρόλο στον μετασχηματισμό της Ελλάδας σε μια παραγωγική, εξωστρεφή και ανταγωνιστική οικονομία, ως ανεξάρτητος και υπεύθυνος εκπρόσωπος της ιδιωτικής οικονομίας.

### Κοινωνικός Εταίρος

Ο ΣΕΒ, ως κοινωνικός εταίρος που πιστεύει στη λειτουργία των θεσμών, προωθεί στα αρμόδια όργανα της Πολιτείας και της Ε.Ε. τις απόψεις και θέσεις της επιχειρηματικής κοινότητας.

### Ισχυρός Εκπρόσωπος

Ο ΣΕΒ διαμορφώνει θέσεις, αναλύσεις και προτάσεις πολιτικής για την οικονομία, τη βιομηχανία, την καινοτομία, την απασχόληση, την παιδεία και τις εργασιακές δεξιότητες, τον κοινωνικό διάλογο, τη βιώσιμη ανάπτυξη, την εταιρική υπευθυνότητα.

### Φορέας Δικτύωσης

Ο ΣΕΒ δικτυώνει τα μέλη του μεταξύ τους και με τα κέντρα αποφάσεων (εγχώρια και διεθνή), με στόχο τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας.



Σύγχρονες Επιχειρήσεις, Σύγχρονη Ελλάδα

ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων και βιομηχανιών

Ξενοφώντος 5, 105 57 Αθήνα  
T: 211 5006 000  
F: 210 3222 929  
E: info@sev.org.gr  
www.sev.org.gr

SEV Hellenic Federation of Enterprises

168, Avenue de Cortenberg  
B-1000 Bruxelles  
T: +32 (0) 2 662 26 85  
E: kdiamantouros@sev.org.gr

ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΤΕ ΜΑΣ  
ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ  
ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ

